

POSTANOWIENIE

29 września 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Mariusz Załucki

na posiedzeniu niejawnym 29 września 2025 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa A. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W.
przeciwko Gminie T.
o odszkodowanie,
na skutek skargi kasacyjnej Gminy T.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi
z 29 listopada 2024 r., I ACa 2063/22,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 12 500 (dwanaście tysięcy pięćset) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia niniejszego postanowienia do dnia zapłaty.**

UZASADNIENIE

Pozwana Gmina T. wniosła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi z 29 listopada 2024 r., wydanego w sprawie z powództwa A. sp. z o.o. z siedzibą w W. o odszkodowanie.

Skarżąca dostrzegła w sprawie dwa zagadnienia prawne, które jej zdaniem przemawiają za potrzebą przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania:

1. *Czy przepisy prawa krajowego ograniczające faktycznie możliwość świadczenia przez przedsiębiorców usług tego samego rodzaju w bliskiej odległości mogą stanowić podstawę dochodzenia roszczeń przez przedsiębiorcę przeciwko jednostce samorządu terytorialnego, która taką regulację naruszyła, z pokrzywdzeniem interesu innego przedsiębiorcy, w świetle istnienia unijnego standardu swobody przedsiębiorczości i zakazu ograniczania swobody przedsiębiorczości wynikającego z przepisu art. 49 TFUE w zw. z art. 54 TFUE oraz orzecznictwa TSUE wskazującego, że ograniczenia mogą być wprowadzone tylko ze względów bezpieczeństwa, ochrony zdrowia, ochrony środowiska czy racjonalizacji świadczonych użytkownikom usług, nie zaś z uwagi na indywidualny interes innego przedsiębiorcy;*
2. *Czy sąd powszechny, rozpoznając drugą chronologicznie pomiędzy tymi samymi stronami sprawę o zapłatę za dalszy okres istnienia szkody, jest związany stwierdzonym w pierwszej chronologicznie sprawie istnieniem związku przyczynowego między zdarzeniem szkodzącym i szkodą?*

Ponadto zdaniem strony pozwanej skarga kasacyjna jest oczywiście zasadna ze względu na nierozpoznanie zarzutu apelacji dotyczącego naruszenia art. 361 § 1 oraz § 2 k.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd Najwyższy wielokrotnie już wyjaśniał, iż zagadnienie prawne musi opisywać problem nowy, nierozwiązany dotychczas w orzecznictwie, a którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa. Zagadnienie powinno odwoływać się w sposób generalny i abstrakcyjny do treści konkretnego, wyraźnie wskazanego przepisu, który nie podlega jednoznacznej wykładni, nie może mieć charakteru kazuistycznego i służyć uzyskaniu przez skarżącego odpowiedzi odnośnie do kwalifikacji prawnej pewnych szczegółowych elementów podstawy faktycznej zaskarżonego rozstrzygnięcia. Przedstawiony problem powinien być bowiem zagadnieniem wyłącznie prawnym, nie zaś faktycznym (zob. np. postanowienia SN z 29 maja 2024 r., I CSK 1972/23; z 28 maja 2024 r., I CSK 3902/23; z 22 maja 2024 r., I CSK 3877/23; z 21 marca 2024 r., I CSK 1797/23; z

13 marca 2024 r., I CSK 3806/23; z 25 stycznia 2024 r., I CSK 110/23; z 11 stycznia 2024 r., I CSK 3937/23).

Natomiast przesłankę oczywistej zasadności można wykazać, wskazując jedynie na argumenty mieszczące się w zakresie kognicji Sądu Najwyższego. Nie należy więc powoływać się na wadliwość ustaleń faktycznych ani opierać na innych faktach niż stanowiące podstawę rozstrzygnięcia (zob. np. postanowienia SN z 11 stycznia 2022 r., II USK 384/21; z 22 grudnia 2021 r., II CSK 390/21; z 31 maja 2021 r., III CSK 152/20; z 13 maja 2021, III USK 103/21 oraz z 9 marca 2021 r., IV CSK 412/20).

Skarżąca nie sprostала tym wymaganiom.

Poprzez pierwsze zagadnienie pozwana dąży pośrednio do zmiany kwalifikacji swojej postawy z zawinionego naruszenia obowiązującego prawa na pozbawioną bezprawności. W tym celu nawiązuje do dorobku TSUE, w którym przyjmuje się, że ograniczenia swobody przedsiębiorczości są zasadne, jeśli ich celem jest racjonalizacja usług świadczonych użytkownikom. Niewątpliwym przykładem takiej racjonalizacji jest zakaz umiejscawiania określonych punktów usługowych w zbyt bliskiej odległości. Nie sposób również podążać za tokiem rozumowania skarżącego, zgodnie z którym rozporządzenie Ministra Infrastruktury, obowiązujące na terytorium całego kraju, miałoby na celu ingerencję w stosunki konkurencji w pozwanej Gminie. Podobnie należy odnieść się do argumentu dążącego do wyłączenia odpowiedzialności Gminy ze względu na fakt, że gdyby zastosowała obowiązujące prawo „prowadziłoby to do pokrzywdzenia innego przedsiębiorcy”. Gmina nie wyjaśniła, w jaki sposób działanie na podstawie obowiązującego, do którego jest zobowiązana jako jednostka samorządu terytorialnego miałoby prowadzić do pokrzywdzenia innego podmiotu. Odpowiedzialność za szkodę powiązana jest bowiem inherentnie z działaniem o charakterze bezprawnym.

Również drugie zagadnienie nie stanowi poważnego, nierozwiązanego jeszcze problemu o charakterze prawnym. W orzecznictwie przyjmuje się bowiem, że moc wiążąca wyroku (art. 365 § 1 w zw. z art. 366 k.p.c.) dotyczy rozstrzygnięcia o żądaniu w połączeniu z jego podstawą faktyczną. Nie dotyczy natomiast

rozstrzygnięcia kwestii prejudycjalnych ani poszczególnych ustaleń faktycznych (zob. np. postanowienia SN z 21 marca 2025 r., II CSKP 695/23; z 10 grudnia 2024 r., II CSKP 1621/22 oraz wyroki SN z 6 listopada 2024, III USKP 56/24; z 18 czerwca 2024 r., II CSKP 435/23). Ze względu na to, że poprzednie orzeczenie, które zapadło w sporze między stronami, dotyczyło odpowiedzialności odszkodowawczej, do elementów przesądających bezpośrednio o treści rozstrzygnięcia są jej przesłanki, czyli wystąpienie szkody, zawinienie (bezprawność) oraz związek przyczynowy pomiędzy zachowaniem pozwanej a szkodą. Dokonanie odmiennych ocen któregośkolwiek z tych elementów prowadziłoby do upadku skutku związania prawomocnym wyrokiem sądu, ponieważ bez wystąpienia któregośkolwiek z nich nie wystąpiłaby przesądzona tamże odpowiedzialność odszkodowawcza.

Natomiast argumentacja przedstawiona na uzasadnienie oczywistej zasadności skargi ma charakter niedopuszczalnej polemiki z oceną dowodów dokonywaną przez sądy powszechne rozpoznające sprawę. Poza kognicją Sądu Najwyższego pozostają bowiem kwestie związane z ustalaniem stanu faktycznego i oceną dowodów (art. 398³ § 3 oraz art. 398¹³ § 2 k.p.c.).

Z tych przyczyn Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania, o kosztach postępowania kasacyjnego rozstrzygnął na podstawie art. 98 i k.p.c. w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 i § 2 pkt 9 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

[a.ł]